

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför och lagen om erkännande av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför och lagen om erkännande av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall ändras. Enligt förslaget skall de beslut som ges på ansökningar med stöd av dessa lagar och som för närvarande fattas av undervisningsministeriet överförs till utbildningsstyrelsen. Delegationen för utlandsexamina vid undervisningsministeriet föreslås bli överförd till utbildningsstyrelsen.

Att yrkeshögskoleexamina etablerats i Finlands utbildningssystem beaktas i de ändringar som skall göras i bägge lagarna. I båda lagarna föreslås också sådana ändringar

som följer av att lagstiftningen om ändringssökande ändras.

Vidare görs sådana ändringar i lagen om erkännande av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som beror på Finlands anslutning till Europeiska unionen. Lagen tillämpas också i överensstämmelse med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller andra avtal som Europeiska gemenskaperna och dess medlemsstater ingått med någon annan part.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

I lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/86), nedan lagen om utlandsstudier, och i lagen om erkännande av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (1597/92), nedan lagen om erkännande, stadgas om den behörighet för tjänst eller uppgift som utbildning utomlands medför. I lagen om erkännande stadgas också om rätten att utöva ett yrke i Finland.

Enligt 3 § lagen om utlandsstudier tillämpas lagen i andra hand; ingår i annan lag eller förordning stadganden om den behörig-

het som högskolestudier utomlands medför för tjänst eller befattning, skall dessa stadganden iakttas i stället för lagen om utlandsstudier. Enligt 4 § medför högskolestudier som har bedrivits utomlands samma behörighet för offentlig tjänst eller befattning som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller befattningen, om dessa studier har jämförats med varandra genom beslut som har fattats med stöd av lagen i fråga. Enligt paragrafens 2 mom. jämföras en högskoleexamen som har avlagts utomlands i första hand med en lägre eller högre högskoleexamen i Finland eller med en linceniat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen, och endast av särskilda skäl med en viss, namngiven högskoleexamen. Jämförande med en yrkeshögskoleex-

amen är inte möjligt.

Enligt 8 § 1 mom. beslutar undervisningsministeriet om jämställande av högskolestudier utomlands med högskolestudier i Finland. Enligt 2 mom. kan ansökan göras av finsk medborgare som har avlagt högskoleexamen eller fullgjort studieprestation vid utländsk högskola och sökanden skall tillställa undervisningsministeriet den utredning om studierna som behövs för behandlingen av ansökan.

Enligt 9 § kan statsrådet under förutsättningar om vilka stadgas genom förordning besluta att viss utomlands avlagd högskoleexamen utan särskilt beslut skall jämföras med högskoleexamen i Finland. Då man stadgade om möjligheten att fatta ett generellt beslut om jämställande tänkte man närmast på jämställande av examina avlagda vid universitet i de övriga nordiska länderna. Inte ett enda generellt beslut har fattats.

I lagen om erkännande stadgas om den behörighet för en tjänst eller uppgift som utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i något annat land än Finland medför och om rätten att utöva ett yrke i Finland. Genom lagen om erkännande har rådets direktiv om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier (89/48/EEG) genomförts och genom lagen om ändring av den (579/94) har direktivet (92/51/EEG) genomförts. I 1 § stadgas om lagens tillämpningsområde och dess begränsningar. Enligt 3 mom. tillämpas lagen inte på tjänster och uppgifter inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och det ortodoxa kyrkosamfundet i Finland och inte heller om det i någon annan lag eller förordning stadgas om den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av utbildning och yrkespraktik som en medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har slutfört. Enligt 1 kap. 2 a § kyrkolagen (59/96) gäller för den behörighet som en utbildning eller en yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ger för tjänst i kyrkan, i en församling eller en kyrklig samfällighet i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om erkännande och beträffande den tjänstebehörighet som andra högskolestudier utomlands medför gäller vad som stadgas i lagen om utlandsstudier.

I 2 § lagen om erkännande stadgas om den behörighet som minst treårig högskoleexamen eller yrkesexamen medför. Enligt 1 mom. ger ett i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) avsett examensbevis, som utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga eller ett dokument över utbildning som i nämnda avtal fastställts såsom likvärdigt därmed samma behörighet eller rätt att utöva ett yrke som en i Finland avlagd examen och i Finland fullföljd praktik, då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en minst treårig högskoleexamen eller yrkesexamen på högre nivå eller en institutexamen för vilken utbildningen efter gymnasiet är av minst tre års omfattning samt eventuell yrkespraktik utöver examen. I 2 mom. stadgas om den behörighet som ett i 1 mom. avsett examensbevis eller ett dokument över utbildning medför, då som behörighetsvillkor eller som villkor för utövande av ett yrke föreskrivs en i 1 mom. avsedd examen av mer än fyra års omfattning.

För erhållande av behörighet eller rätt att utöva ett yrke i fråga om en tjänst, en uppgift eller ett yrke som avses i 2 § kan enligt 5 § lagen om erkännande arbets- eller yrkeserfarenhet krävas inom branschen i fråga som förvärvats i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om den utbildning som intygas i ett examensbevis eller i ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed är minst ett år kortare än den utbildning och praktik som krävs i Finland. Den yrkeserfarenhet som krävs får dock inte vara längre än två gånger den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas avser utbildning, och inte längre än den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas gäller yrkespraktik. Högst fyra års yrkeserfarenhet får krävas.

För erhållande av behörighet eller rätt att utöva ett yrke i fråga om en tjänst, en uppgift eller ett yrke som avses i 2 § är det enligt 6 § också möjligt att kräva anpassningstid eller lämplighetsprov på grund av olikheter i utbildningens och uppgifternas innehåll. Sökanden kan i allmänhet välja mellan anpassningstid och lämplighetsprov. Anpassningstid eller lämplighetsprov kan alltid krävas då det i Finland för en tjänst,

en uppgift eller ett yrke krävs en i 2 § 1 mom. avsedd examen och sökanden har ett i EES-avtalet avsett examensbevis som utfärdats för en högskoleexamen av mindre än tre års omfattning eller ett därmed jämställt examensbevis för yrkesutbildning eller ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis.

I 3 § lagen om erkännande stadgas om behörighet som någon annan examen än en sådan som avses i 2 § medför. Enligt 1 mom. ger ett i EES-avtalet avsett examensbevis eller utbildningsbevis, som utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller ett dokument över utbildning som i avtalet fastställts såsom likvärdigt därmed samma behörighet som en i Finland avlagd examen eller i Finland fullföljd praktik. Enligt 3 mom. påvisas rätten att utöva ett yrke inom de branscher som fastställs särskilt i EES-avtalet så som i avtalet bestäms i fråga om varje enskild bransch. Det senare stadgandet gäller erkännande av yrkesbehörighet inom sådana industri-, handels- och servicebranscher inom vilka Europeiska gemenskapens bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina inte följs.

Om en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kräver yrkespraktik för erhållande av ett examensbevis, utbildningsbevis eller dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed, kan det enligt 7 § lagen om erkännande godkännas att sådan praktik fullföljs i Finland.

I 4 § lagen om erkännande stadgas om den behörighet som en yrkeskurs eller yrkesinriktad studieprestation medför. Enligt stadgandet ger ett i EES-avtalet avsett kompetensbevis, vilket utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller behörighet som förvärvats i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samma behörighet som en i Finland genomgången kurs eller studieprestation, om kompetensbeviset eller behörigheten uppfyller de krav som ställs beträffande hälsa, säkerhet, miljövård och konsumentskydd.

Enligt 8 § lagen om erkännande fattar undervisningsministeriet på ansökan beslut om den behörighet som ett i 2 § avsett examensbevis eller ett dokument över utbildning medför, utom till den del behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift är sådan

rätt att utöva ett yrke som beviljas enligt 11 § eller med stöd av en lag eller förordning som avses i 1 § 3 mom. Enligt 11 § avgörs rätten att utöva ett yrke i Finland med stöd av ett i denna lag avsett examensbevis eller utbildningsbevis eller ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed av den myndighet som beviljar rätt att utöva yrket i fråga.

Enligt lagens 9 § 1 mom. fastställs den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför i första hand så att det ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken behörighetsvillkor är institutexamen, högskoleexamen, högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl kan behörigheten fastställas så att ett examensbevis eller ett motsvarande dokument ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken behörighetsvillkor är en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier. I ett beslut om behörighet fastställs vid behov de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §§. Enligt 9 § 2 mom. skall beslut ges inom fyra månader efter att ansökan och kompletterande utredning har tillställts undervisningsministeriet.

Enligt 12 § 1 mom. lagen om erkännande gäller om ändringssökande i beslut som avses i lagen vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) och till beslut som ministeriet har fattat med stöd av 9 eller 11 § skall fogas besvärundervisning. Ovan nämnda 9 § gäller behörighet som examensbevis eller ett motsvarande dokument medför, och 11 § gäller avgörande av rätten att utöva ett yrke.

I 13 § lagen om erkännande stadgas om den delegation som finns vid undervisningsministeriet och som ger ministeriet utlåtan om den behörighet för en tjänst eller uppgift som följer av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt om det jämställande av högskolestudier som avses i lagen om utlandsstudier. Delegationen kan enligt vad som stadgas genom förordning eller bestäms av undervisningsministeriet sköta också andra uppgifter i anslutning till erkännandet av examina.

Lagen om erkännande gavs och den har ändrats innan Finland anslöt sig till Europeiska unionen och därför stadgas där om frågor som hänför sig till avtalet om Europeis-

ka ekonomiska området.

År 1995 inkom till undervisningsministeriet 277 ansökningar där man ansökte om behörighet på grundval av examen utomlands. Av dessa gällde merparten, 198 ansökningar, jämförelse av examen med stöd av lagen om utlandstudier. Antalet ansökningar har minskat en aning under de senaste åren. Minskningen beror antagligen närmast på det dåliga sysselsättningsläget.

De sätt på vilka examina erkänns i de olika medlemsstaterna inom Europeiska unionen avviker från varandra. I vissa länder är beslutsfattandet centraliserat till en enda myndighet, i andra länder däremot fattar varje myndighet de beslut om utbildning som gäller det egna yrkesområdet.

1.2. Bedömning av nuläget

Finländarnas studier i utlandet har ökat och allt fler examina avläggs vid utländska högskolor. Speciellt vårt medlemskap i Europeiska unionen har ökat intresset för studier och arbete utomlands. Också utlänningar som har avlagt examen i hemlandet eller i något annat land söker sig till Finland i allt högre grad. Stadgandena om tjänster och tjänstemän har ändrats från och med början av augusti 1989 på så sätt att finskt medborgarskap inte är någon förutsättning för utnämning till en offentlig tjänst. Undantag utgör de tjänster som nämns i 84 § 1 mom. (724/89) regeringsformen och de tjänster som avses i författningar eller bestämmelser som meddelats med stöd av samma paragrafs 2 mom. Enligt 46 § kommunallagen (365/95) kan kommunen också anställa andra än finska medborgare.

I lagen om yrkeshögskolestudier (255/1995), som trädde i kraft den 8 mars 1995, stadgas om yrkeshögskoleexamen. Enligt lagen om utlandsstudier kan en examen som har avlagts utomlands inte jämföras med en yrkeshögskoleexamen som har avlagts i Finland. Enligt lagen om erkännande kan den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför inte fastställas så att beviset eller dokumentet ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras yrkeshögskoleexamen.

Inom statsförvaltningen har merparten av det beslutsfattande som gäller enskilda fall ursprungligen ankommit på andra myndigheter än ministerierna. Beslut om enskilda

fall som hört till ministeriernas uppgifter har under de senaste åren huvudsakligen överförts till andra myndigheter.

I 2 § lagen om utbildningsstyrelsen (182/91) stadgas om utbildningsstyrelsens uppgifter. Enligt paragrafens 1 mom. har utbildningsstyrelsen till uppgift att svara för utvecklandet av utbildningen inom sitt verksamhetsområde, främja uppnåendet av goda resultat i utbildningen och ge akt på hur utbildningen ordnas. Enligt paragrafens 2 mom. skall utbildningsstyrelsen sköta de uppgifter som särskilt stadgas eller bestäms för den samt utföra de uppdrag som undervisningsministeriet ger. Utbildningsstyrelsens verksamhet har under de senaste åren allt mer gällt skötseln av utvecklings-, service- och sakkunniguppgifter. Också den information och service som gäller högskolorna har överförts på utbildningsstyrelsen. Utbildningsstyrelsen tillhandahåller information, i egenskap av Finlands Eurydice-enhet, om hela vårt utbildningssystem för Europeiska unionens behov. Redigeringen av handböcker om högskolestudier i Finland överförs från undervisningsministeriet till utbildningsstyrelsen under 1996.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Lag om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför

Det förslås att 4 § 2 mom. och 5 § 1 mom. lagen om utlandsstudier ändras så att en högskoleexamen som har avlagts utomlands skall kunna jämföras också med en yrkeshögskoleexamen.

Det förslås att 8 § 1 mom. lagen om utlandsstudier ändras så att besluten skall fattas av utbildningsstyrelsen i stället för undervisningsministeriet, och 2 mom. så att utredningarna om slutförda studier skall tillställas utbildningsstyrelsen.

Examina som avlagts av nordiska medborgare omfattas numera i allmänhet av Europeiska gemenskapens lagstiftning då de avlagts i ett av Europeiska unionens medlemsländer eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Lagen om erkännande tillämpas således på finska eller andra nordiska medborgare som har avlagt examen i t.ex. Norge eller Sverige. Eftersom 9 § lagen om utlandsstudier, där det stadgas om statsrådets möjlighet att genom ett generellt beslut jämföra en utomlands avlagd

examen med högskoleexamen i Finland, har kommit till närmast med tanke på examina som avläggs i de nordiska länderna, är stadgandet i dagens läge obehövligt. Det föreslås bli ersatt med ett stadgande om ändringssökande, som hittills saknats i lagen.

2.2. Lag om erkännande av utbildning och yrkespraktik som genomgåts av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

I ändrad form skall lagen om erkännande huvudsakligen gälla en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen, och det föreslås att rubriken för den ändras till "lag om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen".

Det föreslås att 8 § 1 och 2 mom. lagen om erkännande ändras på motsvarande sätt som 8 § 1 och 2 mom. lagen om utlandsstudier på så sätt att besluten fattas av utbildningsstyrelsen och de behövliga utredningarna tillställs utbildningsstyrelsen.

Det är nödvändigt att den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför kan fastställas också så att beviset eller dokumentet ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras yrkeshögskoleexamen. Det föreslagna 9 § 1 mom. möjliggör ett sådant beslut.

Lagens 9 § 2 mom. föreslås bli ändrad så att tiden för när beslutet skall ges räknas från den tidpunkt när ansökan och den utredning som kompletterar ansökan har tillställts utbildningsstyrelsen.

Enligt förslaget skall 12 § 1 mom. lagen om erkännande, vilket gäller ändringssökande ändras till följd av att förvaltningsprocesslagen har givits.

Enligt förslaget skall beslutsfattandet i de frågor om vilka den i 13 § lagen om erkännande nämnda delegationen vid undervisningsministeriet ger utlåtanden överförs till utbildningsstyrelsen. Det föreslås därför att delegationen skall arbeta i anslutning till utbildningsstyrelsen. Enligt gällande stadganden kan genom förordning stadgas och genom undervisningsministeriets beslut bestämmas att andra uppgifter i anslutning till erkännande av examina än avgivandet av utlåtanden skall skötas av delegationen. Då man beaktar att delegationen föreslås bli överförd till utbildningsstyrelsen och att andra uppgifter enligt lagen om utlandsstudier

och lagen om erkännande än jämställande av examina samt erkännande av examina och yrkespraktik också i fortsättningen skall skötas av undervisningsministeriet, föreslås det att lagen inte längre skall stadga om möjligheten att föreskriva eller bestämma att delegationen skall ha andra uppgifter.

Rubriken för lagen om erkännande, 1 § 1 och det nya 2 mom., 2 § 1 och 2 mom., 3 § 1 mom. 4 och 5 §§, 6 § 3 mom. och 7 § föreslås bli ändrade eftersom, i och med att Finland blev medlem i Europeiska unionen, begreppet "stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet" måste ersättas med "Europeiska unionens medlemsstat" och begreppet "avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet" måste ersättas med "bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen". Angående det senare begreppet används i de föreslagna stadgandena förkortningen "gemenskapens bestämmelser om erkännande".

I den svenskspråkiga texten i 6 § 3 mom. är den gällande lydelsen "...examensbevis som utfärdats för en högskoleexamen av mindre än fyra års..." och i den finskspråkiga "...tarkoitettu, alle kolmivuotisesta...." Detta skrivfel i den svenskspråkiga texten rättas nu till och avses som en ändring i den svenskspråkiga parallelltexten.

Europeiska gemenskapen har genom ovan nämnda direktiv (89/48/EEG) utfärdat bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier. Detta direktiv har gemenskapen kompletterat med direktiv (92/51/EEG). Senare har bilagorna C och D till det senare direktivet ändrats genom direktiv (95/43/EG). Kommissionen framlade den 8 februari 1996 ett förslag till direktiv om komplettering av en generell ordning för erkännande av examensbevis.

Förutom en generell ordning för erkännande av examina har Europeiska gemenskapen vissa bestämmelser om erkännande av rätten att utöva ett yrke inom särskilt fastställda branscher. För att också dessa bestämmelser skall kunna träda i kraft i Finland föreslås att det i 1 § 2 mom. stadgas att lagen också skall tillämpas på påvisande av rätten att utöva ett yrke inom de branscher som särskilt fastställs i gemenskapens bestämmelser om erkännande.

Europeiska gemenskapen och dess med-

lemsstater har i sina avtal med andra stater kommit överens om att gemenskapens bestämmelser skall tillämpas på medborgarna i de stater som är avtalsparter. Dylika avtal är avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och de Europaavtal som ingåtts med stater som ansökt om medlemskap i Europeiska unionen. Det föreslås därför att i 1 § lagen om erkännande skall tas med ett stadgande som möjliggör lagens tillämpning också i sådana fall när Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har kommit överens med en annan part om behörighet samt rätt att utöva ett yrke som utbildning och yrkespraktik medför.

Enligt gällande 1 § 2 mom. är det med stöd av denna lag inte möjligt att erhålla behörighet för en sådan tjänst eller uppgift till vilken endast finska medborgare kan utnämnas eller väljas. Enligt förslaget skall detta stadgande kvarstå och placeras som 1 § 4 mom.

I artikel 15 i Europeiska gemenskapens direktiv (92/51/EEG) bestäms om det förfarande enligt vilket direktiv om examensbevis och motsvarande dokument skall kompletteras. Det föreslås därför att i 2 § intas ett nytt 3 mom. enligt vilket genom förordning kan utfärdas närmare stadganden om examensbevis och dokument som fastställts såom likvärdiga.

Enligt förslaget skall lagen ändras så att den endast gäller genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen och inte längre erkännande av medborgarnas utbildning och yrkespraktik. Av denna anledning och eftersom lagen enligt det föreslagna 1 § 2 mom. tillämpas också på påvisande av rätten att utöva ett yrke inom de branscher som särskilt fastställs i gemenskapens bestämmelser om erkännande, föreslås att 3 § 3 mom., i vilket det stadgas om påvisande av rätten att utöva ett yrke på ett sätt som avviker från ordningen för erkännande, skall upphävas såsom obehövligt.

3. Propositionens verkningar

Syftet är att överföra det beslutsfattande angående behörighet som regleras i lagen om utlandsstudier och lagen om erkännande från undervisningsministeriet till utbildningsstyrelsen. På samma gång överförs också det utredningsarbete samt den rådgivning och information som hänför sig till skötseln av

dessa frågor. I samband med överföringen bör utbildningsstyrelsen få de resurser som skötseln av uppgifterna kräver.

Enligt ändringsförslagen skall lagen om erkännande i huvudsak innehålla stadganden om en generell ordning för erkännande av examina inom gemenskapen. Det föreslagna 1 § 2 mom., enligt vilket lagen skall tillämpas också på påvisande av rätten att utöva ett yrke inom de branscher som fastställs särskilt i gemenskapens bestämmelser om erkännande, innebär ingen faktisk ändring av lagens tillämpningsområde, eftersom det i gällande 3 § 3 mom., som föreslås bli upphävt, stadgas om påvisande av rätten att utöva ett yrke inom de branscher som fastställs särskilt i EES-avtalet. Det föreslagna 1 § 3 mom. innebär att lagen tillämpas också i sådana fall när tillämpningsområdet utvidgas i enlighet med ett avtal som ingåtts med en annan part inom gemenskapen. Med stöd av det föreslagna 2 § 3 mom. kan närmare stadganden utfärdas genom förordning om examensbevis och dokument som fastställts såsom likvärdiga.

På grund av de ändringar som skett i utbildningssystemet läggs yrkeshögskoleexamina till de examina med vilka en utländsk examen kan jämföras enligt lagen om utlandsstudier, och till behörighetsvillkoren för de tjänster och uppgifter för vilka ett examensbevis eller ett motsvarande dokument ger behörighet enligt lagen om erkännande.

Propositionen har inga betydande ekonomiska verkningar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts av en arbetsgrupp som tillsatts av undervisningsministeriet, i vilken också finansministeriet och utbildningsstyrelsen har varit representerade.

Utlåtanden om propositionen har begärts av statsrådets kansli och ministerierna, utbildningsstyrelsen, kyrkostyrelsen, universitetet, yrkeshögskolorna och Finlands Kommunförbund.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfäst. Åtgärder som verkställigheten av lagarna förutsätter kan likväl vidtas innan de träder i kraft.

Ansökningar enligt lagen om utlandsstudi-

er och lagen om erkännande, angående vilka undervisningsministeriet inte har meddelat något beslut innan denna lag träder i kraft, föreslås bli överförda till utbildningsstyrelsen. Enligt förslaget skall den i 9 § 2 mom. lagen om erkännande föreskrivna tiden, inom vilken ett beslut om ansökan skall ges, för ansökningens del anses överförd när ansökan har tillställts undervisningsministeriet eller, då ansökan i efterhand har kompletterats med en utredning, från den tidpunkt när

den kompletterande utredningen har tillställts undervisningsministeriet eller utbildningsstyrelsen.

Enligt förslaget skall delegationen för utlandsexamina vid undervisningsministeriet, som har tillsatts för en treårig mandatperiod överföras till utbildningsstyrelsen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om den tjänstebehörighet
som högskolestudier utomlands medför

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 11 juli 1986 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/86) 4 § 2 mom. 5 § 1 mom. 8 § 1 och 2 mom. samt 9 §,

av dessa lagrum 4 § 2 mom. och 5 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 30 december 1992 (1598/1992) och 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juli 1989 (729/89), som följer:

4 §

En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämfställs i första hand med en i Finland avlagd högskoleexamen, som kan vara en yrkeshögskoleexamen, en lägre eller högre högskoleexamen eller en licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl jämfställs en högskoleexamen som har avlagts utomlands med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland. Om jämfställande av examina stadgas närmare genom förordning.

Ansökan kan göras av den som har avlagt högskoleexamen utomlands eller fullgjort en studieprestation vid en utländsk högskola. Sökanden skall tillställa utbildningsstyrelsen den utredning om studierna som behövs för behandlingen av ansökan.

9 §

Ändringssökande

Om sökande av ändring i ett beslut som avses i denna lag stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96).

5 §

Med en sådan examen i Finland som nämns i 4 § 2 mom. jämfställs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Denna lag träder i kraft den 199 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

I 8 § avsedda ansökningar, om vilka inga beslut har meddelats innan denna lag träder i kraft, överförs till utbildningsstyrelsen.

8 §

Beslut om jämfställande

Utbildningsstyrelsen beslutar på ansökan om jämfställande av högskolestudier utomlands med högskolestudier i Finland.

2.

Lag**om ändring av lagen om erkännande av utbildning och yrkespraktik
som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska
ekonomiska samarbetsområdet**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 30 december 1992 om erkännande av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (1597/92) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag av den 28 juni 1994 (579/94),

ändras lagens rubrik, 1 och 2 §§, 3 § 1 mom., 4 och 5 §§, 6 § 3 mom., 7 §, 8 § 1 och 2 mom., 9 §, 12 § 1 mom. och 13 §,

av dessa lagrum lagens rubrik, 1 och 2 §§, 3 § 1 mom., 4 och 5 §§, 6 § 3 mom., 7 §, 8 § 1 och 2 mom. och 13 § sådana de lyder i nämnda lag av den 28 juni 1994 samt 9 § sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag, som följer:

Lag**om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina
inom Europeiska gemenskapen**

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag stadgas om den behörighet för en offentlig tjänst eller uppgift och den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av sådana examensbevis, utbildningsbevis och andra dokument som intygar formell behörighet som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina, nedan gemenskapens bestämmelser om erkännande.

Denna lag tillämpas också då det i gemenskapens bestämmelser om erkännande föreskrivs påvisande av rätten att utöva ett yrke inom särskilt fastställda branscher, om det inte stadgas om detta någon annanstans.

Denna lag tillämpas också enligt vad som i fråga om behörighet och rätt att utöva ett yrke överenskomms i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i andra avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater ingått med en annan part.

Med stöd av denna lag kan behörighet inte erhållas för en sådan tjänst eller uppgift till vilken endast finska medborgare kan utnämnas eller väljas.

Denna lag tillämpas inte då det i någon annan lag eller förordning stadgas om den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av utbildning och yrkespraktik som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om

erkännande. Denna lag tillämpas inte heller på tjänster och uppgifter inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och det ortodoxa kyrkosamfundet i Finland.

2 §

*Minst treårig högskoleexamen eller
yrkesexamen*

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en minst treårig högskoleexamen eller yrkesexamen på högre nivå eller en institutexamen för vilken utbildningen efter gymnasiet är av minst tre års omfattning samt eventuell yrkespraktik utöver examen, ger ett examensbevis som avses i gemenskapens bestämmelser om erkännande eller ett dokument över utbildning som i gemenskapens bestämmelser om erkännande fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis samma behörighet eller rätt att utöva ett yrke som en i Finland avlagd examen och i Finland fullföljd praktik.

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke föreskrivs en i 1 mom. avsedd examen av mer än fyra års omfattning gäller i fråga om behörighet vad som stadgas i 1 mom. För behörighet krävs dock att examensbeviset har utfärdats för en minst treårig högskoleexamen eller för en annan ex-

amen som i gemenskapens bestämmelser om erkännande jämföras därmed eller att dokumentet över utbildning i gemenskapens bestämmelser om erkännande har fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis.

Genom förordning kan närmare stadgan den utfärdas om examensbevis och dokument som fastställts såsom likvärdiga.

3 §

Annan examen

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en annan examen än en sådan som avses i 2 § samt eventuell yrkespraktik utöver examen, ger ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller utbildningsbevis, som utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller ett dokument över utbildning som i gemenskapens bestämmelser om erkännande fastställts såsom likvärdigt därmed samma behörighet som en i Finland avlagd examen eller i Finland fullföljd praktik.

4 §

Yrkeskurs eller yrkesinriktad studieprestation

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en yrkeskurs eller en yrkesinriktad studieprestation, ger ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett kompetensbevis, vilket utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller behörighet som förvärvats enligt nämnda bestämmelser samma behörighet som en i Finland genomgången kurs eller studieprestation, om kompetensbeviset eller behörigheten uppfyller de krav som ställs beträffande hälsa, säkerhet, miljövard och konsumentskydd.

5 §

Tilläggskrav på grundval av utbildningens längd

För erhållande av behörighet eller rätt att utöva ett yrke i fråga om en tjänst, en upp-

gift eller ett yrke som avses i 2 § kan av sökanden krävas arbets- eller yrkeserfarenhet inom branschen i fråga som förvärvats i en medlemsstat inom Europeiska unionen, om den utbildning som intygas i ett examensbevis eller i ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed är minst ett år kortare än den utbildning och praktik som krävs i Finland.

Arbets- eller yrkeserfarenhet får dock krävas högst fyra år. Den tid som krävs får dock inte vara längre än två gånger den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas avser utbildning, och inte längre än den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas gäller yrkespraktik.

6 §

Tilläggskrav med hänsyn till utbildningens och uppgifternas innehåll

Obligatorisk anpassningstid eller obligatoriskt lämplighetsprov kan alltid krävas då det i Finland för en tjänst, en uppgift eller ett yrke krävs en i 2 § 1 mom. avsedd examen och sökanden har ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis som utfärdats för en högskoleexamen av mindre än tre års omfattning eller ett därmed jämförbart examensbevis för yrkesutbildning eller ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis.

7 §

Komplettering av utbildning

Om det för erhållande av ett examensbevis, utbildningsbevis eller dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed krävs yrkespraktik, kan det godkännas att sådan praktik fullföljs i Finland.

8 §

Avgörande av behörighet

Utbildningsstyrelsen fattar på ansökan beslut om den behörighet för en tjänst eller uppgift som ett i 2 § avsett examensbevis eller ett dokument över utbildning medför, utom till den del behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift är sådan rätt att utöva ett yrke som beviljas med stöd av en lag eller

förordning som avses i 1 § 4 mom. eller enligt 11 §.

Ansökan kan göras av en person som har ett sådant examensbevis eller ett sådant dokument över utbildning som avses i 2 §. Sökanden skall tillställa utbildningsstyrelsen de utredningar som behövs för behandlingen av ansökan.

9 §

Beslut om behörighet

Den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför fastställs i första hand så att examensbeviset eller dokumentet ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras institutexamen eller högskoleexamen, av vilka den senare nämnda kan vara yrkeshögskoleexamen, lägre eller högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl kan behörigheten fastställas så att ett examensbevis eller ett motsvarande dokument ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier. I ett beslut om behörighet fastställs vid behov de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §§.

Beslutet skall ges inom fyra månader efter att ansökan och kompletterande utredning har tillställts utbildningsstyrelsen.

12 §

Ändringssökande

I fråga om ändringssökande i beslut som avses i denna lag gäller vad som stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96).

13 §

Delegationen

Vid utbildningsstyrelsen finns en delegation, som ger utlåtanden till utbildningsstyrelsen om ansökningar som avses i 8 § 1 och 2 mom. samt om ansökningar som avses i 8 § lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

I 8 § avsedda ansökningar, om vilka inga beslut har meddelats innan denna lag träder i kraft, överförs till utbildningsstyrelsen. I fråga om överförd ansökan räknas den i 9 § 2 mom. föreskrivna tiden från det att ansökan har tillställts undervisningsministeriet eller den kompletterande utredningen har tillställts undervisningsministeriet eller utbildningsstyrelsen.

Helsingfors den 20 december 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Arja Aho*

1.

Lag**om ändring av lagen om den tjänstebehörighet
som högskolestudier utomlands medför**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 11 juli 1986 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/86) 4 § 2 mom. 5 § 1 mom. 8 § 1 och 2 mom. samt 9 §, av dessa lagrum 4 § 2 mom. och 5 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 30 december 1992 (1598/1992) och 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juli 1989 (729/89), som följer:

Gällande lydelse

4 §
Jämställande

En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämställs i första hand med en lägre eller högre högskoleexamen i Finland eller med en licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen, och endast av särskilda skäl med en viss, namngiven högskoleexamen. Om jämställande av examina stadgas närmare genom förordning.

5 §
Grunder för jämställande av examina

Med en i Finland avlagd lägre eller högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen jämställs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå som en examen av nämnda slag.

Föreslagen lydelse

4 §
Jämställande

En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämställs i första hand med *en i Finland avlagd högskoleexamen, som kan vara en yrkeshögskoleexamen, en lägre eller högre högskoleexamen eller en licentiat- eller doktorsexamen* som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl jämställs en högskoleexamen som har avlagts utomlands med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland. Om jämställande av examina stadgas närmare genom förordning.

5 §
Grunder för jämställande av examina

Med en sådan examen i Finland som nämns i 4 § 2 mom. jämställs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Gällande lydelse

8 §

Beslut om jämställande

Om jämställande av högskolestudier utomlands med högskolestudier i Finland beslutar undervisningsministeriet på ansökan, om inte annat följer av 9 §.

Ansökan kan göras av den som har avlagt högskoleexamen utomlands eller fullgjort en studieprestation vid en utländsk högskola. Sökanden skall tillställa undervisningsministeriet den utredning om studierna som behövs för behandlingen av ansökan.

9 §

Generellt beslut om jämställande

Statsrådet kan under förutsättningar om vilka stadgas genom förordning besluta att viss utomlands avlagd högskoleexamen i enlighet med 4 § 2 mom. och 5 eller 7 § utan särskilt beslut skall jämföras med högskoleexamen i Finland.

Föreslagen lydelse

8 §

Beslut om jämställande

Utbildningsstyrelsen beslutar på ansökan om jämställande av högskolestudier utomlands med högskolestudier i Finland.

Ansökan kan göras av den som har avlagt högskoleexamen *utomlands* eller fullgjort en studieprestation vid en utländsk högskola. Sökanden skall tillställa *utbildningsstyrelsen* den utredning om studierna som behövs för behandlingen av ansökan.

9 §

Ändringssökande

Om sökande av ändring i ett beslut som avses i denna lag stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96).

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
I 8 § avsedda ansökningar, om vilka inga
beslut har meddelats innan denna lag träder i
kraft, överförs till utbildningsstyrelsen.*

2.

Lag**om ändring av lagen om erkännande av utbildning och yrkespraktik
som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska
ekonomiska samarbetsområdet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 30 december 1992 om erkännande av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (1597/92) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag av den 28 juni 1994 (579/94),
ändras lagens rubrik, 1 och 2 §§, 3 § 1 mom., 4 och 5 §§, 6 § 3 mom., 7 §, 8 § 1 och 2 mom., 9 §, 12 § 1 mom. och 13 §,
av dessa lagrum lagens rubrik, 1 och 2 §§, 3 § 1 mom., 4 och 5 §§, 6 § 3 mom., 7 §, 8 § 1 och 2 mom. och 13 § sådana de lyder i nämnda lag av den 28 juni 1994 samt 9 § sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag, som följer:

Lag**om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina
inom Europeiska gemenskapen***Gällande lydelse*

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag stadgas om den behörighet för en tjänst eller uppgift och den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av utbildning och yrkespraktik som en medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har slutfört någon annanstans än i Finland.

Med stöd av denna lag kan behörighet inte erhållas för en sådan tjänst eller uppgift till

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag stadgas om den behörighet för en offentlig tjänst eller uppgift och den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av sådana examensbevis, utbildningsbevis och andra dokument som intygar formell behörighet som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina, nedan gemenskapens bestämmelser om erkännande.

Denna lag tillämpas också då det i gemenskapens bestämmelser om erkännande föreskrivs påvisande av rätten att utöva ett yrke inom särskilt fastställda branscher, om det inte stadgas om detta någon annanstans.

Denna lag tillämpas också enligt vad som i fråga om behörighet och rätt att utöva ett yrke överenskomms i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i andra avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater ingått med en annan part.

Med stöd av denna lag kan behörighet inte erhållas för en sådan tjänst eller uppgift till

Gällande lydelse

vilken endast finska medborgare kan utnämnas eller väljas.

Denna lag tillämpas inte på tjänster och uppgifter inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och ortodoxa kyrkosamfundet i Finland och inte heller om det i någon annan lag eller förordning stadgas om den rätt att utöva yrke i Finland som följer av utbildning och yrkespraktik som en medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har slutfört.

2 §

Minst treårig högskoleexamen eller yrkesexamen

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en minst treårig högskoleexamen eller yrkesexamen på högre nivå eller en institutexamen för vilken utbildningen efter gymnasiet är av minst tre års omfattning samt eventuell yrkespraktik utöver examen, ger ett examensbevis som avses i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) eller ett dokument över utbildning som i avtalet fastställs såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis samma behörighet eller rätt att utöva ett yrke som en i Finland avlagd examen och i Finland fullföljd praktik.

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke föreskrivs en i 1 mom. avsedd examen av mer än fyra års omfattning, ger ett i 1 mom. avsett examensbevis eller ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed samma behörighet eller rätt att utöva ett yrke som en i Finland avlagd examen och i Finland fullföljd praktik, om examensbeviset har utfärdats för en minst treårig högskoleexamen eller för en annan examen som i EES-avtalet jämfärlas därmed eller om dokumentet över utbildning har fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis.

Föreslagen lydelse

vilken endast finska medborgare kan utnämnas eller väljas.

Denna lag tillämpas inte då det i någon annan lag eller förordning stadgas om den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av utbildning och yrkespraktik som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om erkännande. Denna lag tillämpas inte heller på tjänster och uppgifter inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och det ortodoxa kyrkosamfundet i Finland.

2 §

Minst treårig högskoleexamen eller yrkesexamen

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en minst treårig högskoleexamen eller yrkesexamen på högre nivå eller en institutexamen för vilken utbildningen efter gymnasiet är av minst tre års omfattning samt eventuell yrkespraktik utöver examen, ger ett examensbevis som avses i gemenskapens bestämmelser om erkännande eller ett dokument över utbildning som i gemenskapens bestämmelser om erkännande fastställs såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis samma behörighet eller rätt att utöva ett yrke som en i Finland avlagd examen och i Finland fullföljd praktik.

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke föreskrivs en i 1 mom. avsedd examen av mer än fyra års omfattning gäller i fråga om behörighet vad som stadgas i 1 mom. För behörighet krävs dock att examensbeviset har utfärdats för en minst treårig högskoleexamen eller för en annan examen som i gemenskapens bestämmelser om erkännande jämfärlas därmed eller att dokumentet över utbildning i gemenskapens bestämmelser om erkännande har fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis.

Genom förordning kan närmare stadganden utfärdas om examensbevis och dokument som fastställts såsom likvärdiga.

Gällande lydelse

3 §

Annan examen

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en annan examen än en sådan som avses i 2 § samt eventuell yrkespraktik utöver examen, ger ett i EES-avtalet avsett examensbevis eller utbildningsbevis, som utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller ett dokument över utbildning som i avtalet fastställts såsom likvärdigt därmed samma behörighet som en i Finland avlagd examen eller i Finland fullföljd praktik.

Inom de branscher som fastställs särskilt i EES-avtalet påvisas rätten att utöva ett yrke så som i avtalet bestäms i fråga om varje enskild bransch.

4 §

Yrkeskurs eller yrkesinriktad studieprestation

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en yrkeskurs eller en yrkesinriktad studieprestation, ger ett i EES-avtalet avsett kompetensbevis, vilket utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller behörighet som förvärvats i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samma behörighet som en i Finland genomgången kurs eller studieprestation, om kompetensbeviset eller behörigheten uppfyller de krav som ställs beträffande hälsa, säkerhet, miljövård och konsumentskydd.

5 §

Tilläggskrav på grundval av utbildningens längd

För erhållande av behörighet eller rätt att utöva ett yrke i fråga om en tjänst, en uppgift eller ett yrke som avses i 2 § kan av sökanden krävas arbets- eller yrkeserfarenhet

Föreslagen lydelse

3 §

Annan examen

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en annan examen än en sådan som avses i 2 § samt eventuell yrkespraktik utöver examen, ger ett i *gemenskapens bestämmelser om erkännande* avsett examensbevis eller utbildningsbevis, som utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller ett dokument över utbildning som i *gemenskapens bestämmelser om erkännande* fastställts såsom likvärdigt därmed samma behörighet som en i Finland avlagd examen eller i Finland fullföljd praktik.

(3 mom. upphävs)

4 §

Yrkeskurs eller yrkesinriktad studieprestation

Då som behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift eller som villkor för utövande av ett yrke i Finland föreskrivs en yrkeskurs eller en yrkesinriktad studieprestation, ger ett i *gemenskapens bestämmelser om erkännande* avsett kompetensbevis, vilket utfärdats för utbildning som förberett bevisets innehavare för tjänsten, uppgiften eller yrket i fråga, eller behörighet som förvärvats enligt nämnda bestämmelser samma behörighet som en i Finland genomgången kurs eller studieprestation, om kompetensbeviset eller behörigheten uppfyller de krav som ställs beträffande hälsa, säkerhet, miljövård och konsumentskydd.

5 §

Tilläggskrav på grundval av utbildningens längd

För erhållande av behörighet eller rätt att utöva ett yrke i fråga om en tjänst, en uppgift eller ett yrke som avses i 2 § kan av sökanden krävas arbets- eller yrkeserfarenhet

Gällande lydelse

inom branschen i fråga som förvärvats i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om den utbildning som intygas i ett examensbevis eller ett i dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed är minst ett år kortare än den utbildning och praktik som krävs i Finland. Sådan arbets- eller yrkeserfarenhet får dock krävas högst fyra år. Den tid som krävs får dock inte vara längre än två gånger den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas avser utbildning, och inte längre än den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas gäller yrkespraktik.

Föreslagen lydelse

inom branschen i fråga som förvärvats i en medlemsstat inom Europeiska unionen, om den utbildning som intygas i ett examensbevis eller i ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed är minst ett år kortare än den utbildning och praktik som krävs i Finland.

Arbets- eller yrkeserfarenhet får dock krävas högst fyra år. Den tid som krävs får dock inte vara längre än två gånger den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas avser utbildning, och inte längre än den utbildningstid som saknas, då den utbildningstid som saknas gäller yrkespraktik.

6 §

Tilläggskrav med hänsyn till utbildningens och uppgifternas innehåll

Obligatorisk anpassningstid eller obligatoriskt lämplighetsprov kan alltid krävas då det i Finland för en tjänst, en uppgift eller ett yrke krävs en i 2 § 1 mom. avsedd examen och sökanden har ett i EES-avtalet avsett examensbevis som utfärdats för en högskoleexamen av mindre än fyra års omfattning eller ett därmed jämställt examensbevis för yrkesutbildning eller ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis.

Obligatorisk anpassningstid eller obligatoriskt lämplighetsprov kan alltid krävas då det i Finland för en tjänst, en uppgift eller ett yrke krävs en i 2 § 1 mom. avsedd examen och sökanden har ett i *gemenskapens bestämmelser om erkännande* avsett examensbevis som utfärdats för en högskoleexamen av mindre än tre års omfattning eller ett därmed jämställt examensbevis för yrkesutbildning eller ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt med ett sådant examensbevis.

7 §

Komplettering av utbildning

Om en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kräver yrkespraktik för erhållande av ett examensbevis, utbildningsbevis eller dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed, kan det godkännas att sådan praktik fullföljs i Finland.

7 §

Komplettering av utbildning

Om det för erhållande av ett examensbevis, utbildningsbevis eller dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed *krävs yrkespraktik*, kan det godkännas att sådan praktik fullföljs i Finland.

8 §

Avgörande av behörighet

Undervisningsministeriet fattar på ansökan beslut om den behörighet för en tjänst eller uppgift som ett i 2 § avsett examensbevis eller ett dokument över utbildning som fastställts såsom likvärdigt därmed medför, utom till den del behörighetsvillkor för en

8 §

Avgörande av behörighet

Utbildningsstyrelsen fattar på ansökan beslut om den behörighet för en tjänst eller uppgift som ett i 2 § avsett examensbevis eller ett dokument över utbildning medför, utom till den del behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift är sådan rätt att utöva ett

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

jänt eller uppgift är sådan rätt att utöva ett yrke som beviljas enligt 11 § eller med stöd av en lag eller förordning som avses i 1 § 3 mom.

yrke som beviljas *med stöd av en lag eller förordning som avses i 1 § 4 mom. eller enligt 11 §.*

Ansökan kan göras av en sådan medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har ett examensbevis som avses i 2 § eller ett motsvarande dokument. Sökanden skall tillställa undervisningsministeriet de utredningar som behövs för behandlingen av ansökan.

Ansökan kan göras av *en person* som har ett sådant examensbevis eller ett sådant dokument över utbildning som avses i 2 §. Sökanden skall tillställa *utbildningsstyrelsen* de utredningar som behövs för behandlingen av ansökan.

9 §

Beslut om behörighet

Den behörighet som ett examensbevis medför fastställs i första hand så att examensbeviset ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken behörighetsvillkor är institutexamen, högskoleexamen, högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl kan behörigheten fastställas så att ett examensbevis ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken behörighetsvillkor är en viss, namngiven examen. I ett beslut om behörighet fastställs vid behov de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §§.

Den behörighet som ett examensbevis *eller ett motsvarande dokument* medför fastställs i första hand så att examensbeviset *eller dokumentet* ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken *det fordras institutexamen eller högskoleexamen, av vilka den senare nämnda kan vara yrkeshögskoleexamen, lägre eller högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen* som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl kan behörigheten fastställas så att ett examensbevis *eller ett motsvarande dokument* ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier. I ett beslut om behörighet fastställs vid behov de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §§.

Beslutet skall ges inom fyra månader efter att ansökan och kompletterande utredning har tillställts undervisningsministeriet.

Beslutet skall ges inom fyra månader efter att ansökan och kompletterande utredning har tillställts *utbildningsstyrelsen*.

12 §

Ändringssökande

Om ändringssökande i beslut som avses i denna lag gäller vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Till beslut som ministeriet har fattat med stöd av 9 eller 11 §, skall fogas *bevärsundervisning*.

12 §

Ändringssökande

I fråga om ändringssökande i beslut som avses i denna lag gäller vad som stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96).

*Gällande lydelse*13 §
Delegationen

Vid undervisningsministeriet finns en delegation, som vid behov ger utlåtanden till undervisningsministeriet om den behörighet för en tjänst eller uppgift som följer av utbildning och yrkespraktik som genomgått av medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Delegationen ger också vid behov utlåtanden till undervisningsministeriet om det jämställande av högskolestudier som avses i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/86) samt utför, enligt vad som stadgas genom förordning eller bestäms av undervisningsministeriet, andra uppgifter som är förknippade med erkännandet av examina.

*Föreslagen lydelse*13 §
Delegationen

Vid utbildningsstyrelsen finns en delegation, som ger utlåtanden till utbildningsstyrelsen om ansökningar som avses i 8 § 1 och 2 mom. samt om ansökningar som avses i 8 § lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför.

Denna lag träder i kraft den 199 .
 Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
 I 8 § avsedda ansökningar, om vilka inga beslut har meddelats innan denna lag träder i kraft, överförs till utbildningsstyrelsen. I fråga om överförd ansökan räknas den i 9 § 2 mom. föreskrivna tiden från det att ansökan har tillställts undervisningsministeriet eller den kompletterande utredningen har tillställts undervisningsministeriet eller utbildningsstyrelsen.
